

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 czerwca 2023 r.

ZP-NKWR.431.2.25.2023.TB

Pan
Marek Bartecki
Dyrektor
Domu dla Dzieci NADZIEJA
w Lubomierzu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 26 – 28 kwietnia 2023 r. na podstawie art. 122 i art. 186 ust. 1 pkt 3 z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Tomasz Borecki – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu oraz Edyta Kamińska – inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Domu dla Dzieci NADZIEJA w Lubomierzu przy pl. Wolności 35, zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką” lub „Domem”.

Przedmiotem kontroli była ocena działalności Placówki w zakresie realizacji zadań dotyczących dokumentowania pracy opiekuńczo – wychowawczej, przestrzegania praw dziecka oraz zgodności zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi pracowników. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2023 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 kwietnia 2022 r. do 26 kwietnia 2023 r. funkcję Dyrektora Domu pełnił Pan Marek Bartecki, odpowiedzialny za realizację zadań w ocenianych obszarach.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów ustawy, która mogła wpłynąć na obniżenie standardu realizowanych przez jednostkę usług.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli pod numerem 6. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, obserwacji uczestniczącej dzieci, rozmów z wychowankami Domu, dokumentacji z akt osobowych potwierdzającej kwalifikacje zawodowe, a także pisemnych oświadczeń złożonych przez Pana Marka Barteckiego. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „rozporządzeniu” należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720). *(dowód: akta kontroli str. 25)*

Dom dla Dzieci NADZIEJA w Lubomierzu przy pl. Wolności 35 jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego prowadzoną na zlecenie Powiatu Zgorzeleckiego. Placówka działa na podstawie decyzji nr PS-IS.9423.23.2012 z dnia 7 grudnia 2012 r. z późn. zm. i zabezpiecza 14 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzin własnych. Na dzień kontroli w ewidencji widniało 14 wychowanków, w związku z tym dyrektor Domu nie musiał występować z wnioskiem do Wojewody Dolnośląskiego o wydanie zezwolenia w trybie art. 95 ust. 3a ustawy. Ponadto, w toku czynności kontrolnych ustalono, że w Placówce przebywało 1 dziecko poniżej 10. roku życia, które nie spełniało przesłanek określonych w art. 95 ust. 2 ustawy. Natomiast w orzeczeniu sądu widniał zapis, że dziecko to może być umieszczone m.in. w instytucjonalnej pieczy zastępczej wskazanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu. *(dowód: akta kontroli str. 19-21, 31-32)*

Podczas kontroli przeanalizowano dokumenty dotyczące umieszczania dzieci w Domu dla Dzieci NADZIEJA w Lubomierzu. Analiza akt wychowanków wykazała, że każdy z nich został skierowany do instytucjonalnej pieczy zastępczej na podstawie odpowiedniego orzeczenia sądu. *(dowód: akta kontroli str. 31-32)*

Zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 oraz art. 100 ust. 3 ustawy, działania podejmowane przez pracowników placówki opiekuńczo – wychowawczej powinny mieć na celu powrót dziecka do rodziny oraz utrzymywanie przez nie stałego kontaktu z rodziną. Dyrektor kontrolowanej jednostki oświadczył, że wszystkim wychowankom Placówki umożliwiano kontakt z rodziną m.in. poprzez odwiedziny ich bliskich w Domu, czy urlopowanie do miejsca zamieszkania przez te osoby. Ponadto dzieci mogły kontaktować się z członkami swoich rodzin telefonicznie lub za pośrednictwem mediów społecznościowych. Powyższe potwierdziły dzieci w toku rozmów z inspektorami ds. kontroli. *(dowód: akta kontroli str. 19, 22-24, 27-30)*

Zgodnie z art. 135 ustawy, obowiązkiem placówki opiekuńczo – wychowawczej jest organizowanie i dokonywanie okresowej oceny sytuacji umieszczonego w niej dziecka, sporządzenie wniosków o zasadności dalszego pobytu dziecka w przedmiotowej jednostce

oraz przesłanie ich do właściwego sądu, o czym stanowi art. 138 ust. 1 i 2 ustawy. W trakcie analizy dokumentacji wychowanków Placówki stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą odbyły się 2 posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka: 06.06.2022 r. i 30.11.2022 r. Omówiono na nich sytuację wychowanków. Posiedzenia odbywały się terminowo, tj. nie rzadziej niż co pół roku. Każdorazowo na ww. posiedzeniach obecni byli: Dyrektor Placówki, pedagog, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka. Czasem uczestniczył w nich przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W dokumentacji prowadzonej przez Dom znajdowały się zaproszenia na posiedzenia ww. zespołu wysyłane m.in. do rodziców/opiekunów prawnych, właściwych ośrodków pomocy społecznej i innych instytucji, z których obecność przedstawicieli wskazana była ze względu na interes dziecka. Skład zespołu był zatem zgodny z zapisem art. 137 ustawy. Zespół dokonywał oceny sytuacji dziecka w obszarach zgodnych z art. 136 ustawy, następnie formułowano na piśmie wnioski wraz z uzasadnieniem, dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej i przesyłano go do właściwego sądu.

(dowód: akta kontroli str. 31-34)

Z przeanalizowanej dokumentacji wynikało, że wychowankowie posiadali diagnozy psychofizyczne opracowane przez pedagoga. Dokumenty te zawierały informacje dotyczące obszarów wskazanych w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. Diagnozy sporządzane były niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki.

(dowód: akta kontroli str. 35-36)

Na podstawie diagnoz wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia, przygotowywał dla każdego wychowanka plan pomocy dziecku. Wyznaczano w nich cel główny pracy z dzieckiem (jeden z czterech wskazanych w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia) oraz dookreślono cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe. Na żadnym planie nie widniał podpis asystenta rodziny ani pracownika socjalnego z właściwego dla miejsca pochodzenia dziecka ośrodków pomocy społecznej. Dyrektor Domu każdorazowo zapraszał asystentów rodziny, m.in. na posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji rodziny celem sporządzenia modyfikacji planu, czy też opracowania nowego lub prosił o opinię na temat rodziny. Jednocześnie w Placówce przebywało 3 pełnoletnich wychowanków, a 6 dzieci miało uregulowaną sytuację prawną. Dokonywano modyfikacji planu pomocy, o której stanowi § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 31-32, 37-38)

W Placówce zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia dla każdego dziecka prowadzono kartę pobytu, zawierającą opis wskazanych w ww. przepisie obszarów.

(dowód: akta kontroli str. 39-40)

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, pedagog i psycholog powinni prowadzić dla każdego wychowanka arkusze badań i obserwacji pedagogicznych oraz psychologicznych, o ile są takie osoby zatrudnione w placówce opiekuńczo – wychowawczej. W Domu w oparciu o umowę zlecenie zatrudniony był pedagog (który był również wychowawcą). W toku czynności kontrolnych ustalono, że ww. osoba nie prowadziła przedmiotowych arkuszy badań i obserwacji, co stanowi nieprawidłowość. Natomiast dla dzieci wymagających dodatkowego wsparcia, przeprowadzono zajęcia indywidualne. Pedagog odnotowywał je w „Dzienniku zajęć pedagoga szkolnego”, co można uznać za realizację zapisu § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, dotyczącą prowadzenia kart udziału w zajęciach z pedagogiem. *(dowód: akta kontroli str. 25)*

Zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy, Dyrektor Placówki winien zgłosić informacje o przebywających dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego, w celu poszukiwania dla nich rodzin przyspasiających. Na dzień kontroli obowiązek ten został zrealizowany. *(dowód: akta kontroli str. 31-32)*

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, wszyscy podopieczni placówki opiekuńczo – wychowawczej powyżej 5. roku życia powinni otrzymywać kwotę pieniężną do własnego dysponowania. W Domu spełniano ten wymóg. Podczas czynności kontrolnych przedstawiono dowody wypłat kieszonkowego, a także wychowankowie w rozmowach z inspektorami ds. kontroli potwierdzili jego otrzymywanie. *(dowód: akta kontroli str. 25, 27-30)*

Na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych w Domu przebywało troje pełnoletnich wychowanków, a jeden rozpoczął proces usamodzielnienia (miał ukończone 17 lat). Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy, wszyscy podopieczni na rok przed osiągnięciem pełnoletności wyznaczyli opiekuna usamodzielnienia i przedstawili pisemną zgodę tej osoby. Natomiast w myśl zapisów art. 145 ust. 4 ustawy, osoby usamodzielniane wraz z opiekunami na co najmniej miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności winny opracować indywidualny program usamodzielnienia. Wszystkie ww. pełnoletnie osoby spełniły ten wymóg ustawy. *(dowód: akta kontroli str. 41-42)*

Podczas czynności kontrolnych ustalono, że opieka w porze nocnej była sprawowana zgodnie z § 12 ust. 2 rozporządzenia. W czasie dyżurów nocnych obchód pokoi zamieszkiwanych przez dzieci odbywał się co najmniej 3 razy w ciągu każdej nocy. *(dowód: akta kontroli str. 25)*

W Placówce prowadzona była ewidencja wychowanków zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia. W jej zapisach widniało: nazwisko i imię wychowanka, jego ostatni adres zamieszkania, data i miejsce jego urodzenia, nazwiska i imiona oraz adres rodziców biologicznych lub opiekunów prawnych. *(dowód: akta kontroli str. 25)*

W okresie objętym kontrolą żaden wychowanek samowolnie nie opuścił Domu.

(dowód: akta kontroli str. 25)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymogami kwalifikacyjnymi. Dokonując analizy akt osobowych ustalono, że w kontrolowanej jednostce zatrudnionych było pięciu wychowawców, z czego dwóch w pełnym wymiarze czasu pracy, a 3 w oparciu o umowę zlecenie. Wszyscy wychowawcy posiadali dyplomy ukończenia studiów wyższych, o których stanowi art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy oraz osoby te złożyły stosowne oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 ustawy. Ponadto, jeden z wychowawców w oparciu o umowę zlecenie pełnił również funkcję pedagoga. Zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy, pedagogiem może być osoba posiadający tytuł magistra na kierunku pedagogika lub pedagogika specjalna, natomiast ww. osoba posiadała tytuł magistra na kierunku filologia polska, specjalność nauczycielska. Wobec powyższego nie spełniała wymagań kwalifikacyjnych. W Domu nie było zatrudnionych pracowników, o którym mowa w art. 99 ust. 5 ustawy. Dyrektor Placówki, Pan Marek Bartecki, posiadał kwalifikacje zawodowe zgodne z art. 97 ust. 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 41)

Celem oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy, przeprowadzono indywidualne rozmowy z wychowankami obecnymi w dniach kontroli w Placówce. Wychowankowie otwarcie i swobodnie mówili o swoim pobycie w Domu oraz o jego kadrze. Twierdzili, że znają swoją sytuację rodzinną i mają możliwość utrzymywania kontaktów z osobami bliskimi. W Placówce czuli się bezpiecznie, mogli liczyć na pomoc i wsparcie ze strony dorosłych, a w rozmowach z opiekunami wyrażać swoje opinie. W razie potrzeby wychowankom zapewniano pomoc w nauce. Potwierdzili, iż mają dostęp do podstawowych produktów spożywczych i napojów przez całą dobę. Chętnie opowiadali w jaki sposób spędzają czas wolny i jakie mają zainteresowania. W Domu obowiązywały zasady dotyczące bezpieczeństwa, realizacji obowiązków związanych z utrzymaniem czystości i porządku, zachowania oraz spędzania czasu wolnego. Wychowankowie Placówki nie zgłaszali żadnych uwag i zastrzeżeń dotyczących wyżywienia, zaopatrzenia w odzież i środki higieny osobistej. Potwierdzili również otrzymywanie kieszonkowego do własnej dyspozycji. W toku prowadzonych rozmów rozpytano także mieszkańców Placówki o możliwość doświadczenia zachowań przemocowych ze strony osób dorosłych pracujących w Domu. ■■■■■

■■■■■

■■■■■

■■■■■

■■■■■

[Redacted text block]

(dowód: akta kontroli str. 27-30, 44-52)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Domu dla Dzieci NADZIEJA w Lubomierzu stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1. Pedagog nie prowadził arkuszy badań i obserwacji.
- 2. Osoba wykonująca zadania pedagoga nie posiadała wymaganych kwalifikacji.

Wobec dokonanych ustaleń wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1. Pedagog powinien dla każdego dziecka prowadzić arkusz badań i obserwacji.
Podstawa prawna: § 17 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).
Termin realizacji: na bieżąco.
- 2. Uregulować kwestię zatrudnienia osoby na stanowisku pedagoga.
Podstawa prawna: art. 98 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.).
Termin realizacji: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.).

Proszę w terminie do dnia **31 lipca 2023 roku** powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zalecenia, uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

Tomasz Kowalski

.....
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

Pracownik nieobecny

.....
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla

.....
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
(kierownik komórki do spraw kontroli)

WYDZIAŁ OŚWIECENIA I WYCHOWANIA
Instytut Wychowawczy Programu Rodziny
w Wydziale Zarządzania i Styli Społecznej

Ewa Dłuska

